

Bemærk - eksempel

15542 0000000000
Postens bladnummer Abonnementsnummer

Abonnementsnummer opgives ved henvendelse til GeologiskNyt i forbindelse med adresseændringer o.l. Abonnementsnummer (10 cifre) er påtrykt til højre for denne boks. Girokort udsendes særskilt.

Komet à la Jamie Oliver

- det geologiske køkken

Af geolog Steen Laursen, GeologiskNyt

Ude i de fjerneste, mørkeste dele af solsystemet svæver horder af kometter rundt, men i ny og næ kommer de ganske tæt på Jorden. Alligevel er det umuligt for menigmand at komme til at pille ved dem. Hvor ærgerligt. Men for at ingen nu skal give sig til at håbe på, at sådan en slambert rammer Jorden lige her i nærheden, så bringer GeologiskNyt nu opskriften på en komet. Den er faktisk ganske enkel.

Ingredienser

Først skal ingredienserne samles, for de fleste står nok ikke ude i køkkenet:

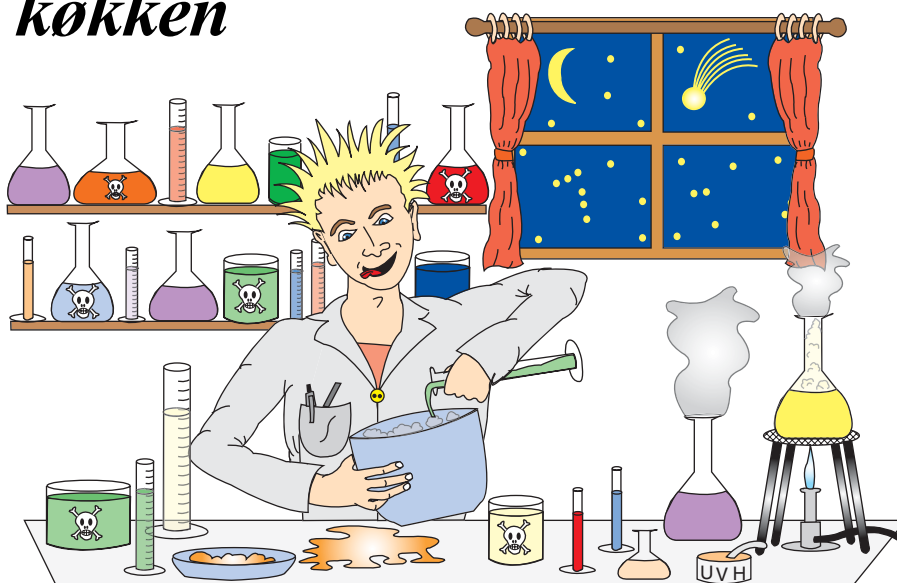
- Tøris, to kilogram fra laboratoriet
- Vand, omkring to liter fra hanen
- Ammoniak, et pust fra vindues rensen
- Mudder, en håndfuld fra Klodshans
- Worchester-sovs, et par dråber

Pas lige på med tørisen, for den er -79 grader og kan give forfrysninger, hvis du holder på den for længe. Det vil sige en brøkdal af et sekund eller så. Småspis heller ikke af de øvrige ingredienser under kokkereringen. Der er noget sundhedsfarligt ved det meste.

De her ingredienser er ikke præcist de samme, som findes i en ægte komet, men de er rimelige erstatninger, hvis du kan klare dig med mindre end et kometnedslag i baghaven. Ude i Solsystemet består kometerne af frosset kuldioxid, vand og ammoniak blandet med forskellige silikater og organiske molekyler.

Ur-suppen

For at få disse herligheder blandet sammen på rette vis, skal du lige have et par redskaber ved hånden:

- To affaldsposer af plastic
- En balje
- Vandtætte og varme vanter. Gerne meget varme
- Et håndklæde
- En hammer. Sådan en har man jo bare
- En grydeske

Op hold nu ørene stive. Først fører du baljen med den ene affaldspose og breder den anden pose ud på gulvet. Derefter hælder du en halv liter vand i posen i baljen sammen med Worchester-sovs, ammoniak og noget af muddret. Bland det nu med let hånd.

Keep cool

Så er det tid til at tage handskerne på, for nu er det tørisens tur. Pak den ind i håndklædet, læg den på affaldsposen på gulvet og bank den grundigt igennem med din hammer. Det er ikke så tit man får mulighed for at luften hammeren, så nyd chancen. Så bliver tørisen også fin og pulveragtig.

Nu hælder du ispulveret i vandet, medens du rører godt i det. Hvis det damper som heksebryg, så er du på rette vej. Under dampen bliver blandingen langsomt tykkere og grødagtig, medens du rører rundt, og når du holder op, fryser den hurtigt til is. Derfor kommer der et kritisk punkt nu, hvor du lidt

kvikt skal løfte heksebrygget op af baljen ved at tage affaldsposen op af den. Medens du løfter med den ene hånd, former du posen, og dermed blandingen indeni, med den anden hånd, så blandingen bliver dejligt kometrund.

Nu er kometens kerne lavet, og den består af selve solsystemets urstof. Men en komet har også et overfladelag. For at lave det tager du forsigtigt isklumpen ud af posen og drysser resten af muddret på den, medens du forsigtigt drejer den og hælder vand over den. På den måde bliver kometkernen dækket af silikater og is.

Tæt på

Nu har du så en enestående chance for at kigge nærmere på en komet. Du kan godt røre ved den nu, hvor den er dækket af is, men pas på huller i ispanseret, for her er den pokkers kold.

Der, hvor der er huller i ispanseret, både syder og bobler kometen. Her fordamper tørisen nemlig, og kometen mister derfor kuldioxid. Bobleriet svare til de jets, som findes på overfladen af en komet, men på kometen er de dog meget større. Det er dem, der får kometerne ude i solsystemet til at rotere, skifte retning og gå i stykker.

God fornøjelse med kometen!